

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/69/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123205925
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123205925.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX bytom XXX XX C. XXX X. D. B., nar. XX.XX.XXXX bytom XXX XX C. XXX, obaja právne zastúpení JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom so sídlom Zámocká 525/28, 091 01 Stropkov IČO: 53 450 345, proti žalovanému Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtňa 48, P. O. BOX 205, 810 00 Bratislava, IČO: 37 927 795 o primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.128,70 eura, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1.rade sumu 250 eur, žalobkyni v 2.rade sumu 250 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcom trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 19.06.2023 si žalobcovia uplatnili voči žalovanému právo na primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.128,70 eura. Svoju žalobu odôvodnili tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24Csp/83/2022 boli úspešní ako žalovaní v postavení spotrebiteľov. Terajší žalovaný (vtedajší žalobca) si v pôvodnom konaní uplatňoval nárok na zaplatenie sumy 10.128,70 eura s príslušenstvom zo Zmluvy o poskytnutí pôžičky číslo 5550505596 zo dňa 28.05.2014. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 24Csp/83/2022–160 zo dňa 16.01.2023 žalobu v celom rozsahu zamietol, pričom konštatoval: - odsek 6: „V zmluve chýba označenie zmluva o spotrebiteľskom úvere v príslušnom gramatickom tvare a zákonná náležitosť ohľadom doby trvania zmluvy.“ - odsek 7: „Finančné prostriedky boli žalovaným poskytnuté v hotovosti (č.l. 22).“ - odsek 19: „Právny predchodca žalobcu ako veriteľ poskytol žalovaným spotrebiteľský úver vo výške 17 000 eur, žalovaní mu v priebehu platnosti zmluvného vzťahu uhradili sumu spolu 17869 eur. V zmluve o úvere absentuje obligatórna náležitosť ohľadom uvedenia doby trvania zmluvy, preto sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, z čoho vyplýva, že dlh žalovaných zanikol splnením, preto súd žalobu žalobcu v plnom rozsahu zamietol.“ Ako spotrebiteľia si uplatňujú primerané finančné zadostučinenie (ďalej aj „PFZ“) za porušenie spotrebiteľských práv. Rozsudkom vydaným v základnom konaní je preukázané, že žalovaný porušil ich právo tým, že požadoval od nich nedôvodný nárok. Pri nároku na primerané finančné zadostučinenie postačuje samotná hrozba ujmy. V prípade žalovaného nešlo len o hrozbu akademickú (možnú v budúcnosti), ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, že žalovaný uplatňoval pohľadávku na súde. Za primeranú výšku finančného zadostučinenia považujú sumu vo výške 10.128,70 eura, pretože vo veciach, v ktorých je predmetom konania finančná čiastka, je jediným objektívnym kritériom rozhodujúcim pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinenia suma, o ktorú sa

dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil alebo sa chcel obohatiť. Výška finančného zadostučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadostučinenia je jeho primeranosť. Pojem „primeraný“ má viacero synonym, avšak jedným z nich je slovo „spravodlivý“. Výška primeraného finančného zadostučinenia preto nemôže mať len symbolický význam, pretože symbolická výška nezohľadňuje obsah pojmu spravodlivosť. Zároveň je potrebné zohľadniť aj účel inštitútu PFZ, a to jeho sankčnú, odradzujúcu, satisfakčnú a relutárnu funkciu. Na rozdiel od iných inštitútov finančného zadostučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadostučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadostučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je PFZ odmenou spotrebiteľa za úspech na súde v spotrebiteľskom právnom vzťahu. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním PFZ v takej výške, aby mala nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške splňať nemôže. Aj keď výška PFZ sa nedokazuje a súd ju stanovuje voľnou úvahou, tak kritéria z ktorých by mala voľná úvaha vychádzať, vyplývajú z intenzity porušenia spotrebiteľského práva zo strany dodávateľa.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobcovia v žalobe bližšie nešpecifikovali a taktiež nekonkretizovali ani len jedno ich právo priznané im ako spotrebiteľom, ktoré malo byť porušené a pre ktoré by im mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadostučinenia. Na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadostučinenia nie je splnená ani jedna zákonná podmienka. Žalobcovia v tomto spore nemajú aktívnu legitimáciu na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadostučinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadostučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Žalobcovia v žalobe uvádzajú, že v sporovom konaní pred Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 24Csp/83/2022 úspešne uplatnili porušenie ich práv ako spotrebiteľov. Úverová zmluva predstavuje dvojstranný dokument so zmluvnými podmienkami, na ktorých sa strany zmluvy vzájomne dohodli a zaviazali sa ich dodržiavať. Bezúročnosť úveru nepredstavuje porušenie práv spotrebiteľa, ale v zmysle v tom čase platného a účinného z.č. 129/2010 Z.z. predstavuje prísnu sankciu pre veriteľa v podobe straty nároku na zmluvne dojednané úroky z úveru pre prípad absencie niektorej z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Bezúročnosť úveru založila žalobcom v pozícii dlžníka z úverovej zmluvy vrátiť veriteľovi len výšku ním poskytnutého úveru. Bezúročnosťou úveru však žiadne práva žalobcu porušené neboli, nevznikol im tak nárok na primerané finančné zadostučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. septembra 2016). Obrana žalobcu v spore vedenom Okresným súdom Okresným súdom Kežmarok pod sp.zn. 5Csp/58/2020 nepredstavuje úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľom v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. pre účely priznania primeraného finančného zadostučinenia, s čím sa vysporiadal aj Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej praxi, in concreto rozhodnutie NSSR sp.zn. 6Cdo/389/2015, rozhodnutie NSSR sp.zn. 6Cdo/127/2017. Do pojmu ustálenej rozhodovacej praxe možno zaradiť nielen judikáty publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NSSR, ale aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých rozhodnutiach NSSR. Právo spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie zákonodarca v ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. podmienil aktívnym konaním a uplatňovaním práv spotrebiteľa, tj. podaním určovacej žaloby, žaloby o náhradu škody, žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Právny názor žalobcu, že obranou v spore vedenom Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 24Csp/83/2022 úspešne uplatnil porušenie svojich práv pre účely priznania primeraného finančného zadostučinenia je nesprávny a v rozpore s ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z., ako aj v rozpore s ústavným vymedzením právneho štátu, ktorý vyžaduje zachovanie princípu právnej istoty, ktorý je vyjadrený aj v čl. 2 bod 2 základných princíпов C.s.p. a predvídateľnosti práva, resp. výkonu spravodlivosti. V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobcami nie je splnená, keďže žalobcovia neuplatnili žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, príp. nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z vyššie uvedeného dôvodu tak nie je naplnená zákonná podmienka „úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľských práv spotrebiteľom“ pre priznanie nároku

titulom primeraného finančného zadosťučinenia tak, ako to má na mysli ust. § 3 ods. 5 z.č. 250/2007 Z.z., čo je dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zároveň nie je splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči nám podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorej má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Úverová zmluva, z ktorej nároky boli predmetom sporu vedenom Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 24Csp/83/2022 bola uzavretá medzi žalobcami a právnym predchodcom, spoločnosťou VÚB, a.s. ako veriteľom. Žalovaný nebol účastníkom úverového vzťahu, zmluvné podmienky úverovej zmluvy sme nekreoval, úver žalobcovi neposkytol, bonitu žalobcu nepreveroval, nemohol sa tak dopustiť porušenia práv žalobcov. Porušením práv spotrebiteľa by mohlo byť len také konanie, ktoré vykazuje znaky nekalosti, agresívnej obchodnej praktiky, klamaní spotrebiteľa, pričom žiadneho takého konania sa žalovaný a ani jeho právny predchodca nedopustili. Nesúhlasil s názorom žalobcov, že inštitút primeraného zadosťučinenia má plniť sankčnú funkciu a to z dôvodu občianskoprávneho charakteru tohto súkromnoprávneho inštitútu, ktorý nemôže plniť funkciu sankcie. Poukázal na právny záver vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018. Rovnako je nesprávny názor o reparačnej funkcii daného inštitútu, ktorá je typická pre iný právny inštitút a to náhradu škody. Inštitút primeraného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Je aj v rozpore so zásadou ne bis in idem, aby primerané zadosťučinenie malo zodpovedať výške nepriznaného nároku zo sporu vedeného pod sp.zn. 5Csp/58/2020, ako bol nárok uplatnený žalobcom v tomto spore. Týmto poukázal na právny záver vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018. Predmet sporu o zaplatenie vymedzuje žalobca. O peňažnom nároku v sporovom konaní rozhoduje súd. Neúspech z vymedzeného predmetu sporu v konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 24Csp/83/2022 nemôže predstavovať peňažnú ujmu na strane spotrebiteľa ako protistrany. Toto nie je účel, ktorý sleduje ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. Žalovaný, resp. právny predchodca len využili ústavné právo a právo na zaplatenie pohľadávky z úveru uplatnili na nestrannom a nezávislom súde. Za uplatnenie ústavného práva v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemôže byť trestaný zaplatením finančného zadosťučinenia. Naviac procesný neúspech v spore vedenom Okresným súdom Prešov pod sp.zn. 24Csp/83/2022 sa prejavil v otázke náhrady trov konania, ktoré žalobcom zaplatili v sume 1739,89 eura. Suma, ktorej priznania sa žalobcovia domáhajú v tomto spore aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nespĺňa podmienku primeranosti. Odôvodnenie nároku žalobcov na finančné zadosťučinenie spočíva v strohom vyjadrení, že ide o sumu, o ktorú sa chcel dodávateľ na ich úkor obohatiť, zodpovedá ideám Chamurapiho zákonníka „oko za oko zub za zub“ ale nie ideám právneho štátu, z ktorých vychádza aj ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 14Co/91/2012 v spojení s rozsudkom OS Prešov č.k. 16C/264/2011-98, ktorý v obdobnej veci potvrdil rozhodnutie súdu I. inštancie, ktorý nárok spotrebiteľky o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol v celom rozsahu. V Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia sa chápe ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy. Spotrebiteľovi ho je možné priznať, len ak porušenie jeho práva alebo povinností mu reálne spôsobilo nejakú ujmu, pričom dôkazné bremeno je na spotrebiteľovi, aby preukázal, že konaním utrpel ujmu takého rozsahu, ktorú je potrebné zhojiť poskytnutím finančného zadosťučinenia. Nakoľko žalobcovia nešpecifikovali, ktoré ich spotrebiteľské právo bolo porušené, nešpecifikovali ani aká ujma im bola spôsobená, rovnako nepreukázali vznik konkrétnej ujmy v dôsledku „porušenia ich práv“ zo strany žalovaného, logicky im nevznikol nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, ktorého priznania sa domáhajú v tomto spore.

3. Žalobcovia v replike uviedli, že v zmysle zamietajúceho výroku rozhodnutia je evidentné, že na súde úspešne uplatnili porušenie práva, ako aj povinnosti žalovaného, čím naplnili hypotézu právnej normy uvedenú v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia, pretože samotné právne závery, ktoré sú postačujúce pre kvalifikovanie porušenia spotrebiteľského práva, vyplývajú z odôvodnenia rozhodnutia vydaného v základnom konaní. Výsledok základného konania je potrebné považovať za úspešné uplatnenie práva alebo povinnosti v súdnom konaní podľa zákona o ochrane spotrebiteľa. V zásade je v práve potrebné uplatňovať doslovný gramatický výklad. Pričom pri citovanom ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukázali naviac na formálno-systematický výklad (argumentum a rubrica), keďže účelom a zmyslom zákona je „ochrana spotrebiteľa“ a na nadpis § 3 predmetného zákona „Práva spotrebiteľa“. Nadpis a pomenovanie sú bezpochyby integrálnou súčasťou právneho predpisu, ktorým

zákonodarca vyjadruje, že sa určité ustanovenia vzťahujú k určitej veci alebo inštitútu a spolu obsahovo súvisia. Vo vzťahu k výkladu ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/80/2020 zo dňa 24.08.2022: „Odvolací súd v rozsahu odvolacích námietok žalovanej v podstatnom uviedol: „Úspešné uplatnenie na súde zo strany spotrebiteľa, ktoré je predpokladom priznania finančného zadosťučinenia podľa názoru odvolacieho súdu nemožno vykladať reštriktívne len na spory, kedy spotrebiteľ je v pozícii žalobcu, resp. v rámci konania ako žalovaný podá protižalobu. Naopak v tomto prípade je nutné vychádzať z teleologického výkladu právnej normy, a to s poukazom na cieľ, ktorý chcel zákonodarca dosiahnuť, ktorým nepochybne bola širšia ochrana spotrebiteľa, ktorý má pozíciu slabšej strany. Z tohto dôvodu je nutné predmetné ustanovenie vykladať tak, že aj v prípade úspešnej obrany svojich práv, ktoré je výsledkom obrany žalovaného v konaní, v ktorom bol pozíciou žalovaného možno subsumovať pod pojem úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Z tohto dôvodu ani táto odvolacia námietka nebola odvolacím súdom posúdená ako dôvodná ... Rovnako je bezpredmetná odvolacia námietka spočívajúca v tom, že v predchádzajúcom konaní vo výrokovej časti nebolo konštatované porušenie povinnosti žalovaného, nakoľko v danom konaní konajúci súdu zamietol žalobu postupníka. V odôvodnení svojho rozsudku mohol jedine uviesť dôvody, pre ktoré tak učinil a tam nepochybne skonštatoval nesprávnosť postúpenia pohľadávky, ktorú nepochybne spôsobil žalovaný tým, že porušil svoje povinnosti, ktoré mu ustanovuje osobitný predpis, a to zákon o bankách, nerešpektoval tieto ustanovenia, ktoré nepochybne súd prijaté z dôvodu ochrany spotrebiteľa, aby tento nebol bez predchádzajúcich upozornení a uplynutí určitých časových okamihov daný do vzťahu s nebankovou spoločnosťou. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd dospel k záveru, že citované rozhodnutie okresného súdu bolo základom pre posúdenie skutočnosti či žalovaný porušil svoju povinnosť ustanovenú osobitným zákonom. Táto otázka nepochybne preukázaná bola a táto podmienka priznania finančného zadosťučinenia bola opäť splnená. Ani skutočnosť, že žalovaný nebol účastníkom tohto konania, nič nemení na tomto závere, nakoľko nepochybne súd konštatoval, že subjektom, ktorý porušil ustanovenia zákona o bankách bol žalovaný, ktorý nerešpektoval tam vyjadrené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky a na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že v danom konaní bol žalobca postupník z uvedenej zmluvy. Z tohto konania nepochybne bolo preukázané, že spotrebiteľ na súde bol úspešný v otázke porušenia jeho práv, ktoré ustanovuje osobitný predpis pre žalovaného, tento zodpovedá za toto porušenie a spornou ostáva len výška primeraného finančného zadosťučinenia (body 11 a 12 odôvodnenia odvolacieho rozsudku).“ Ďalej uviedli, že pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie novelizované ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje vznik ani hrozbu ujmy. V danom prípade išlo už o reálnu hrozbu vzniku ujmy, nielen akademickú, keďže žalovaný viedol voči ním súdne konanie. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného, že im nevznikla žiadna ujma, poukázali na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019: „Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Odvolací súd v tejto časti žaloby správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje.“ Z dikcie citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienka vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o nepripustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Z východísk, na ktorých v sporoch o primerané finančné zadosťučinenie stavia žalovaný posudzovanie pasívnej vecnej legitímácie vyplýva, že postupník nemôže byť nikdy porušovateľom spotrebiteľských noriem, a preto ho nemožno zaviazat ani na povinnosť zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie úspešnému spotrebiteľovi. Rozsudkom prvoinštančného súdu vydaným v základnom konaní bol práve žalovaný identifikovaný ako subjekt, ktorý porušil spotrebiteľské práva a povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Žalovaný ako subjekt podnikajúci v oblasti spotrebiteľského práva nepostupoval s odbornou starostlivosťou, pohľadávku od právneho predchodcu odkúpil spolu so všetkými právami a povinnosťami a domáhal sa zaplata pohľadávky skrz súdne konanie. Žalovaný ako inkasná spoločnosť je povinný rovnako ako banka postupovať s odbornou starostlivosťou, čo však nedodrжал a uplatňoval si voči nám nedôvodnú pohľadávku. Skutočnosť, že žalovaný spotrebiteľskú zmluvu nekoncipoval, žalovaného ako nadobúdateľa pohľadávky vzhľadom na merito sporu neliberuje a nezbaňuje zodpovednosti za porušenie svojich zákonných povinností. Tvrdenia žalovaného považujú za alibistické s cieľom vyhnúť sa akýmkoľvek spôsobom zodpovednosti za porušenie spotrebiteľských práv a povinností. Na základe postúpenia pohľadávky a následne jej uplatňovaním v súdnom konaní je zrejmé, že žalovaný je zmluvnou stranou, pričom fakticky vykonával práva veriteľa z úveru. Práve žalovaný je subjektom, ktorý voči ním nedôvodne požadoval úhradu sumy 10 128,70 eura s príslušenstvom. Žalovaný sa

teda domáhal zaplataenia pohľadávky a bol subjektom, ktorý bol oprávnený prijímať plnenie z úveru. Ak žalovaný na jednej strane seba označil v základnom konaní za subjekt, ktorý z pozície veriteľa požadoval zaplataenie pohľadávky, tak na druhej strane ostáva jeho vecná legitímácia zachovaná aj v prípade, ak žaloba týkajúca sa spotrebiteľskej zmluvy smeruje voči nemu ako žalovanému. Je nepochybné, že za daných okolností žalovaný je pasívne legitimovanou stranou sporu. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považujú uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov, od porušovania práv spotrebiteľov. Záleží len na žalovanom, aby sa nedopúšťal recidívy v neprípustnom kontrahovaní v rozpore so záujmami spotrebiteľov. Primeranosť sumy 10 128,70 eura je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná. Žalovaný nechce niešť akúkoľvek zodpovednosť za porušenie svojich zákonných povinností. Neschopnosť spotrebiteľov nemôže byť legálnym zdrojom ziskov obchodníkov, poškodzujúc v konečnom dôsledku celú spoločnosť. To sa týka aj konania, ktoré sa vonkajšiemu pozorovateľovi javí byť ako ľahkomyselnosť a nezodpovednosť, zo strany spotrebiteľa. V skutočnosti je to prejav slabosti spotrebiteľa, ktorý je vo väčšine prípadov do konania, javiacim sa ako ľahkomyselné a nezodpovedné, vmanévrovaný agresívnymi reklamnými kampaňami obchodníkov, z ktorých sa zdá, že ak si spotrebiteľ produkt obchodníka kúpi, resp. dá si poskytnúť, ešte na tom zarobí. Štát nemôže dovoliť, aby táto „nezodpovednosť a ľahkomyselnosť“ spotrebiteľov, ktorá je len prejavom ich slabosti, bola zdrojom neúmerných príjmov nič neprodukujúcich obchodníkov, keď jediným efektom ich činnosti je ochudobňovanie obyvateľov SR a transfer obrovských súm finančných prostriedkov do zahraničia, namiesto toho, aby sa dostali do finančného „krvného“ obehu v SR, napr. cez maloobchodnú sieť, čo by v konečnom dôsledku podporilo výrobu, obchod, zamestnanosť a životnú úroveň všetkých vrstiev obyvateľstva. Ujma, ktorá konaním žalovaného vznikla nebola len v akademickvej rovine, ale preukázateľne hrozil zásah do našej majetkovej sféry. Zároveň uplatňovaním prostriedkov procesnej obrany v súdnom konaní bol narušený nielen náš bežný život. K posudzovaniu výšky PFZ poukázali na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/53/2016, zo dňa 04.10.2016: „Podľa názoru odvolacieho súdu odradzujúco môže pôsobiť len hrozba straty prevyšujúca nad 50 % sumy, o ktorú chcel veriteľ spotrebiteľa protiprávne pripraviť, aby veriteľ niesol riziko straty, keďže sa chcel bezdôvodne na úkor spotrebiteľa obohatiť.“ Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 23Co/42/2019, zo dňa 29.01.2020, výška PFZ môže dosiahnuť až výšku majetkovej ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila (odôvodnenie odsek 8.). Obdobne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4Co/72/2019, zo dňa 17.02.2020; sp. zn. 7CoCsp/16/2020, zo dňa 20.08.2020; sp. zn. 11Co/101/2018, zo 14.02.2019; sp. zn. 12Co/49/2018, zo dňa 05.03.2019; sp. zn. 13Co/89/2019, zo dňa 27.10.2019; sp. zn. 18Co/100/2019, zo dňa 20.01.2020; sp. zn. 22Co/100/2019, zo dňa 21.11.2019. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 21Co/31/2018, zo dňa 16.10.2018, týkajúci sa obdobnej veci, v ktorej bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie v takej výške, v akej sa mienil žalovaný na úkor spotrebiteľa obohatiť (1 022,52 eura): „Pri posudzovaní primeranosti odvolací súd zohľadnil predovšetkým výšku bezdôvodného obohatenia, ktoré sa snažil získať žalovaný, pričom rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky, konanie, obdobné konaniu žalovaného, vyhodnotila ako úmyselné, s cieľom získať majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. Takto priznané finančné zadosťučinenie je zároveň vyrovnaním ujmy žalobkyni a satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť, rovnako tak sankciou, postihujúcou žalovaného, ktorý protiprávne konal.“ Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6Co/104/2017, zo dňa 29.05.2018: „Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobkyni v súvislosti so žalovaným nedôvodne uplatneným nárokom na zaplataenie sumy 190 Eur. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať vznik ujmy, ktorá jej vznikla, pretože Zákon o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď 6 ujma v nadväznosti na porušenie práv spotrebiteľa vzniknúť mohla a spotrebiteľ sa úspešne domáhal ochrany svojich práv. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia.“ Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/23/2017, zo dňa 24.08.2017: „Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobcovi v súvislosti so žalovaným uplatňovaným nárokom na zaplataenie zmluvnej pokuty v sume 771 Eur.“ Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 19Co/30/2018, zo dňa 28.06.2018: „Čo sa týka výšky primeraného finančného zadosťučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hroziacej žalobcovi v súvislosti so žalovaným uplatňovanou Dohodou o

zrážkach zo mzdy v čase, keď táto tvorila neprijateľnú zmluvnú podmienku, pre ktorú bola vyhlásená za neplatnú.“ Aj keď výška PFZ je vecou voľnej úvahy súdu, tak táto voľná úvaha by mala zodpovedať individuálnym a konkrétnym danostiam tej ktorej veci, s dôrazom na objektívne kritériá, lebo len tieto objektívne kritériá sú pre voľnú úvahu aj objektívne porovnateľné. Čo sa týka výšky PFZ poukázali aj na rozsudok Okresného súdu Žilina, sp. zn. 14C/295/2014, zo dňa 24.09.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 11Co/471/2015, zo dňa 28.06.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Cdo/127/2017, zo dňa 30.01.2019, ktorým bolo priznané PFZ vo výške 1 194,98 €, čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný.

4. Žalovaný sa ku replike nevyjadril.

5. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

6. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 16.01.2023, č.k. 24Csp/83/2022-160 zamietol žalobu, ktorou sa žalovaný v tomto konaní domáhal od žalobcov zaplata sumy 10.128,70 eura, na základe zmluvy, ktorú uzatvorili žalobcovia s právnym predchodcom žalovaného, Všeobecnou úverovou bankou, a.s.. Z odôvodnenia vyplynulo, že súd úverovou zmluvu posúdil ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu absencie zákonnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže žalobcovia uhradili právnemu predchodcovi žalovaného celkovo sumu 17.869,- eur a bol im poskytnutý úver 17.000,- eur, súd žalobu zamietol.

7. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

8. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

9. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

10. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Medzi stranami nebolo sporné, že vzťah medzi žalobcami a právnym predchodcom žalovaného je vzťahom spotrebiteľským. V predmetnej veci si žalobcovia uplatnili nárok na primerané finančné zadosťučinenie spolu vo výške 10.128,70 eura v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti ako žalobca proti dodávateľovi, resp. ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 16.01.2023, č.k. 24Csp/83/2022-160 zamietol žalobu, ktorou sa žalovaný v tomto konaní domáhal od žalobcov zaplata sumy 10.128,70 eura, na základe zmluvy, ktorú uzatvorili žalobcovia s právnym predchodcom žalovaného, Všeobecnou úverovou bankou, a.s.. Z odôvodnenia vyplynulo, že súd úverovou zmluvu posúdil ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu absencie zákonnej náležitosti podľa § 9 ods.

2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Keďže žalobcovia uhradili právnenému predchodcovi žalovaného celkovo sumu 17.869,- eur a bol im poskytnutý úver 17.000,- eur, súd žalobu zamietol. Aj keď je nepochybné, že žalovaný ako právny nástupca pôvodného veriteľa úverovú zmluvu so žalobcami neuzatváral, v dôsledku postúpenia pohľadávky vstúpil do postavenia veriteľa spolu so všetkými právami a povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 524 a nasl. upravujúcich postúpenie pohľadávky. Žalobcovia postúpením pohľadávky neboli vo svojom právnom postavení dotknutí a námietky, ktoré mali v čase postúpenia pohľadávky, sa zachovali aj po postúpení. Mohli teda namietať absenciu zákonom vyžadovaných náležitostí zmluvy o úvere. Bol to žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky pokračoval v konaní vo veci 24Csp/83/2022, v ktorom žalobcom hrozila ujma v podobe zaplata sumy 10.128,70 eura. Bezdôvodné uplatnenie peňažného nároku nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.05.2020, č.k. 7Co/132/2019 – 84).

13. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobcom priznané primerané finančné zadosťučinenie.

14. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia súd zastáva názor, že primerané finančné zadosťučinenie sa musí u každého spotrebiteľa posudzovať samostatne, pričom výšku finančného zadosťučinenia musia žalobcovia objektívne, vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a rozsah pôsobenia nepriaznivého následku preukázať, ako ho pocítovali a prežívali. Pri stanovení výšky treba vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobcov ako aj žalovaného, okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobcov. Pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktno držať ujmy, ktorá žalobcom objektívne hrozila, resp. ktorá im vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcov, resp. na kompenzáciu ich majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ale primeraný.

15. Žalobcovia nepredložili žiadne dôkazy odôvodňujúce výšku primeraného zadosťučinenia Súd preto s prihliadnutím na intenzitu zásahu ustálil ako dôvodnú, primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti výšku primeraného finančného zadosťučinenia u každého žalobcu po 250,- eur. Touto sumou budú naplnené všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, a preto v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

16. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobcovia boli v konaní úspešní v časti základu nároku v rozsahu 100%, pričom výška priznaného nároku závisela výlučne na posúdení súdu. Preto súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom pri vyčíslení sa bude vychádzať z priznanej sumy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).